انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران

IRAN RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

برق نو

خبرنامه انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران

تابستان ۱۴۰۵ | خبرنامه شماره ۳۰

www.irrena.ir

در جلسه کمیسیون انرژی «اتاق ایران» بررسی شد:

موانع واردات تجهیزات تجدیدپذیر و راهکارهای پیشنهادی

در جلسه‌ای که با حضور رئیس اداره الکترونیک «وزارت صمت»، معاون سیاست‌گذاری مصرف و هدفمندی یارانه‌های انرژی «سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی»، برخی از شرکت‌های سرمایه‌گذار و پیمانکار عضو انجمن و نمایندگان انجمن و به میزبانی کمیسیون انرژی «اتاق بازرگانی ایران» برگزار گردید، موانع واردات تجهیزات تجدیدپذیر توسط شرکت‌ها ارائه شد. به گزارش «زنگنه» به «برق نو»، اصلی‌ترین مشکل فعلی برای ثبت سفارش، بروز خطای بهینه‌سازی ارزی است که عملاً منجر گردیده در سال جدید هیچ ثبت سفارشی صورت نگیرد. مطابق توضیحات نماینده وزارت صمت در جلسه، در دو سال گذشته، «ساتبا» برای واردات تجهیزات تجدیدپذیر از مصوبات «شورای اقتصاد» و ارز «صندوق توسعه ملی» استفاده نموده است (رجوع شود به مصوبات شماره ۲۱۰۷۳۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۵ و ۲۶۳۵۱۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۳). متأسفانه به دلیل نوع ثبت این واردات در ابتدای فرایند و پیش از دریافت مصوبه سران سه قوه، «بانک مرکزی» ارز در نظر گرفته‌شده برای واردات این تجهیزات را از سهمیه ارزی دفتر برق و الکترونیک وزارت صمت کسر کرده است، درحالی‌که منبع تأمین این ارز صندوق توسعه ملی است. این مسئله منجر شده است که فعالان بخش خصوصی در زمانی که ثبت سفارش تجهیزات تجدیدپذیر را انجام می‌دهند، با خطای بهینه‌سازی ارزی روبه‌رو می‌شوند که به معنای آن است طبق سیاست‌های بانک مرکزی برای استفاده بهینه از ارز محدود در کشور، سهم ارز صنعت تجدیدپذیر به پایان رسیده است.

در ادامه جلسه، دبیر انجمن به ارائه توضیحاتی در زمینه ابعاد این مشکل پرداخته و افزود: «در شرایط فعلی، ازآنجایی‌که بانک مرکزی این سهمیه‌ها را به‌صورت هفتگی اعلام می‌دارد، شرکت‌های بازرگانی خصوصی ناچارند به‌صورت لحظه‌ای سامانه را چک نمایند تا در لحظه‌ای که سیستم باز می‌شود، در آن فرصت بسیار محدود ثبت سفارش خود را انجام دهند که

عملاً فرایندی دشوار، زمان‌بر و مستعد ایجاد رانت اطلاعاتی و فساد است. درحالی‌که اصلاح سیستمی و ساختاری این خطا که صرفاً ناشی از ثبت اشتباه محل تأمین ارز وارداتی ساتبا بوده است، مشکل را برای فعالان بخش خصوصی برطرف می‌نماید.»

زنگنه همچنین اشاره کرد این مشکل در سالیان گذشته و پیش از واردات تجهیزات توسط ساتبا نیز وجود داشته است و اساساً فرایند ثبت سفارش و تخصیص ارز به حدی زمان‌بر است که در این مسیر بسیاری از پروژه‌ها از توجیه اقتصادی خارج می‌شوند. وی به سوابق پیگیری این موضوع در انجمن در سال ۱۴۰۳ اشاره نمود و عنوان کرد: «در آن سال و نهایتاً ناچار شدیم از طریق ارائه گزارش و برگزاری جلساتی در شورای امنیت ملی مسئله را پیگیری نماییم که نتیجه پیگیری‌ها، مکاتبه این شورا با وزارت صمت با هدف انجام ثبت سفارش برای ۵۰۰ مگاوات پروژه‌های تجدیدپذیر بود.» زنگنه با تأکید بر ابعاد گسترده این مشکل هم برای پیمانکاران و تأمین‌کنندگان کالاها و هم سرمایه‌گذاران ادامه داد: «در نظر بگیرید شرکت سرمایه‌گذاری در آذر ۱۴۰۴ برنامه احداث نیروگاه خورشیدی را با هزینه تمام‌شده ۳۵ میلیارد تومان برای هر مگاوات در نظر داشته و برای واردات تجهیزات آن ثبت سفارش نموده است. بازه تقریبی طی شدن مراحل ثبت سفارش و تخصیص ارز برای این سرمایه‌گذار ۹ ماه بوده است که با توجه به افزایش نرخ ارز، این بازه زمانی هزینه پروژه را به ۷۰ میلیارد تومان افزایش داده و در نهایت، به دلیل تأخیراتی که جنگ در اجرای پروژه‌ها به همراه آورد و متعاقب آن افزایش مجدد نرخ ارز، این هزینه به بیش از ۹۰ میلیارد تومان در شرایط فعلی رسیده است. سؤال اینجاست: سرمایه‌گذاری که با برآورد بودجه ۳۵ میلیارد تومانی پروژه را آغاز نموده است، چگونه قادر است در کمتر از یک سال برای ۹۰ میلیارد تومان تأمین مالی فراهم کند؟ این مسئله نه‌تنها اقتصاد پروژه را برهم می‌زند، بلکه مشکلاتی در روابط مابین سرمایه‌گذاران و پیمانکاران نیز ایجاد می‌نماید و در نهایت برخی از پروژه‌ها ناتمام رها می‌شود. آسیبی که دامنه تبعات آن کل صنعت را دربر می‌گیرد. به‌ویژه آنکه نرخ فروش برق در تابلوی سبز در این بازه زمانی متناسب با افزایش هزینه‌های اجرای پروژه افزایش نداشته است و در نتیجه دوره بازگشت سرمایه بسیار طولانی شده و بازپرداخت تعهدات سرمایه‌گذار را به یکی از ریسک‌های بزرگ برای نیروگاه‌داران تبدیل کرده است.»

زنگنه در پایان صحبت‌های خود نتیجه این روند را توقف کامل توسعه صنعت تجدیدپذیر عنوان و با توجه به ناترازی شدید گاز، نگرانی جدی خود را از ادامه این مسیر ابراز نمود.

به گزارش برق نو، در ادامه جلسه، دکتر «طرزطلب»، معاون وزیر نیرو و رئیس ساتبا، به ارائه نظرات خود که عمدتاً متمرکز بر دریافت سهمیه ارزی جداگانه برای واردات تجهیزات تجدیدپذیر بود، پرداخت و در پایان مقرر گردید این پیشنهاد توسط ساتبا مورد پیگیری قرار گیرد.

حضور نمایندگان انجمن در جلسات بررسی شیوه‌نامه بند (ب) ماده (۴۳) قانون برنامه هفتم پیشرفت

به گزارش «برق نو»، مفاد این شیوه‌نامه که در راستای پیاده‌سازی آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۴۳) و به‌منظور توسعه مبادلات برق در «بورس انرژی» تهیه شده است، در چندین جلسه با حضور نمایندگان سازمان‌های دولتی و خصوصی به بحث و بررسی گذاشته شد. طبق توضیحات «زنگنه» به برق نو، مهم‌ترین اصلاحی که در بحث تجدیدپذیر با حضور نمایندگان انجمن صورت پذیرفت، فراهم شدن شرایط انعقاد قرارداد دوجانبه برای فروش برق تجدیدپذیر در شیوه‌نامه بود که در نسخه اولیه این امکان وجود نداشت و تنها امکان انجام معاملات مشتقه برای تجدیدپذیرها در نظر گرفته شده بود.

دبیر انجمن انعکاس نظرات اعضا را از جمله دیگر دستاوردهای حضور در این جلسات عنوان نمود و افزود: «از مهم‌ترین این موارد، ضرورت افشای اطلاعات مدیریت بار مصرفی صنایع برای تمامی بازیگران بازار بود. افشای این اطلاعات به نیروگاه‌های تجدیدپذیر کمک می‌کند تا میزان تقاضای بازار را به‌درستی برآورد کرده و در نتیجه به بهبود سیاست‌های قیمت‌دهی آنها منجر خواهد شد.» مورد دیگری که دبیر انجمن بر انعکاس آن تأکید داشت، در نظرگرفتن امتیازات یکسان برای تولیدکنندگان برق، مصرف‌کنندگان و خرده‌فروش‌ها بود؛ به‌گونه‌ای که هیچ‌یک از گروه‌های فوق، از رانت اطلاعاتی به نفع خود و به زیان دیگران برخوردار نباشند.

زنگنه در پایان افزود: «انجمن در این جلسات همچنین بر ضرورت شفاف شدن روش اجرایی فروش برق به مشترکان خارج از الگو در تابلوهای برق سبز و آزاد، با وجود تعرفه‌گذاری آنها بر اساس قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق تأکید داشت.»

پیگیری صدور حواله‌های سوخت صرفه‌جویی‌شده در جلسه کمیسیون انرژی «اتاق با زرگانی ایران» با معاون «سازمان بهینه‌سازی»

انباشت مطالبات نیروگاه‌ها از «ساتبا» از بابت فروش برق، از جمله مشکلاتی است که در یک سال گذشته موانع زیادی برای اعضا ایجاد نموده و همواره در دستور کار پیگیری انجمن قرار داشته است. در همین راستا و در جلسه‌ای که به میزبانی کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران و با حضور دکتر «میرزایی»، معاون سیاست‌گذاری مصرف و هدفمندی یارانه‌های انرژی، برگزار گردید، ایشان توضیحاتی در زمینه دلایل متوقف شدن صدور حواله‌های سوخت صرفه‌جویی‌شده ارائه داشتند. بر اساس اظهارات ایشان، هرچند که تجدیدپذیرها در دو سال گذشته رشد قابل‌توجهی داشته‌اند، اما از سرجمع گاز مصرفی در کشور برای تولید برق کاسته نشده است و بنابراین، به‌صورت مجموع، سوختی در فرایند تولید برق صرفه‌جویی نشده تا از منابع آن برای بازپرداخت تعهدات قراردادهای ماده (۶۱) «قانون اصلاح الگوی مصرف» یا ماده (۱۲) «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر» استفاده شود. میرزایی افزود: «سازمان بهینه‌سازی زمانی قادر است حواله سوخت صرفه‌جویی‌شده منتشر کند که اگر به‌طور فرضی در سال ۱۴۰۴، ۸۵ میلیارد متر مکعب معادل گاز (گازوئیل، مازوت) برای تولید برق مصرف شده است، در سال بعد و با توسعه تجدیدپذیرها این رقم به ۸۰ میلیارد متر مکعب کاهش یابد. زمانی که کاهش مصرف به این صورت عملیاتی نمی‌شود و میزان عرضه گاز کشور نیز ثابت است و حتی به دلیل افت فشار میادین، کاهش یافته است، در نتیجه منابعی برای صدور حواله سوخت صرفه‌جویی‌شده وجود ندارد و صدور حواله سوخت صرفه‌جویی‌شده در چنین شرایطی نتیجه‌ای جز نکول حواله‌ها نخواهد داشت.»

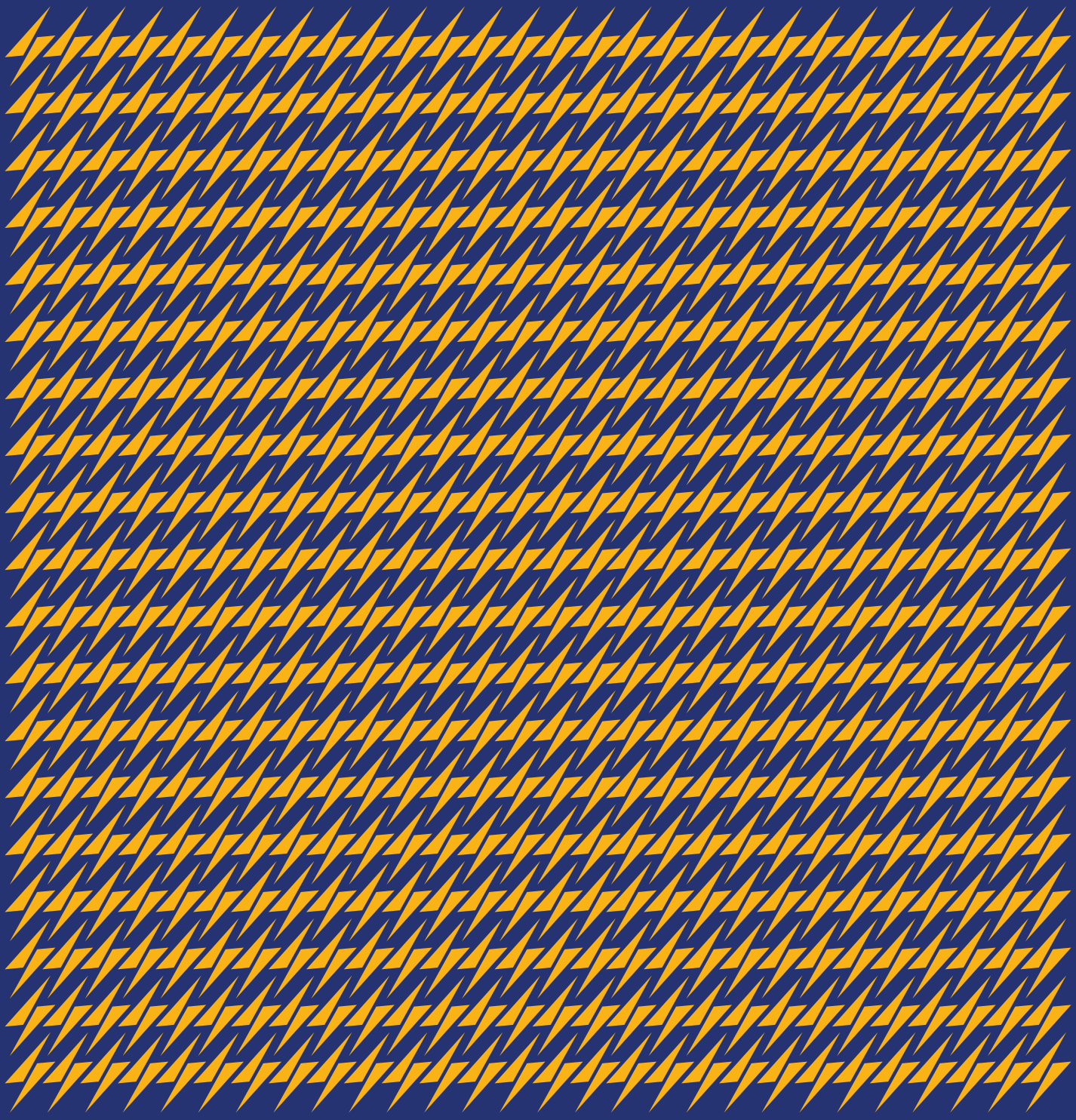
به گزارش «برق نو» و پیرو صحبت با «امین زنگنه»، دبیر انجمن، این تشکل در شرایط فعلی برای دریافت مطالبات اعضای خود، از محل منابع ماده (۱۰) «قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق» شانس بیشتری قائل است و در حال پیگیری جدی از مسیر فوق می‌باشد.

دریافت تخفیف ثبت صورتحساب فروش برق اعضا درسامانه مؤدیان درجلسه انجمن با شرکت معتمد مالیاتی «آسا»

ازآنجایی که درشرایط فعلی شرکت‌ها قادرنیستند صورتحساب‌های خود را درسامانه مؤدیان به‌گونه‌ای که درزنجیره ۱۴ لحاظ شود (معاف ازمالیات برارزش افزوده) ثبت کنند و به‌صورت الزامی بایستی ازخدمات شرکت‌های معتمد مالیاتی و نرم‌افزارهای واسط آنها به این منظوراستفاده نمایند، انجمن درجلسه‌ای با شرکت معتمد مالیاتی آسا برای بهره‌مندی اعضای انجمن ازخدمات این شرکت، ۲۵ درصد تخفیف دریافت نمود. لازم به ذکراست، این شرکت ازجمله شرکت‌های معتمد مالیاتی است که سیستم فوق را درنرم‌افزارخود پیاده و درنتیجه قادربه ثبت صورتحساب فروش برق شرکت‌ها به شیوه معاف ازمالیات برارزش افزوده می‌باشد.

انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران

IRENA

IRAN RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

خبرنامه انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران

www.irrena.ir